

faagodt som slet Intet; det ligger deels i Personlighederne, deels i den Magt, som styrer de Medskaber, hvoraf man betjener sig.

Naar det ærede Medlem her ligeoverfor (Bliren = Fincke) har sagt: ja, naar vi faae Embedsmændene paa deres Contoirer fra Kl. 10 til Kl. 6, saa vide vi, at de bestille Noget, saa vil jeg sige: saa vidste vi maaskee med Sikkerhed, at de ikke bestilte Noget, fordi de i Reglen ikke i en saadan Tid vilde have Noget at bestille paa Contoiret; men naar de ere hjemme, der finde mange af dem Noget at bestille, undertiden for Ministeriet og undertiden for sig selv, — undertiden spadserer de paa Sundhedens Begne. Fordi de tvinges til at være tilstede paa Contoiret en længere Tid, bestille de dog ikke Noget; enten læse de Aviser eller ogsaa gjøre de det, som er meget værre, de skrive for Aviserne imod deres Ministerium. Det er en af de store Ulemper, jeg kalder det en stor Immoralitet, at de, som betales for at tjene, de arbejde imod dem, de tjene, og det vil være ved, saalange vi have dette faste Embedssystem. Ligeoverfor en ansvarlig Regjering kan hele dette Embedssystem i Tidens Længde ikke bestaae; der bliver stadig en Kamp imellem de unge og de gamle Statsraader; de unge skulle have de gamle af Veien, thi uden dette kunne de ikke blive Conferentsraader, det er et falskt System, men det kunne vi ikke rette, den Side kunne vi ikke komme ind paa; vor Grundlov værner til en væsentlig Grad derimod. Men det, som vi kunne komme ind paa, og som vi burde være komne ind paa, før vi kom til at undersøge Sagesakterne, det er, om det hele administrative System, saaledes som det nu er organiseret, er rigtigt, er gavnligt, og om det ikke i sin indre Natur bærer Anledning til en stadig Udvidelse og til stadigt at blive kostbarere, som man i Tide maa berøve det. Vor nærværende Organisme, naar der er Spørgsmaal om Embedsmændene i Ministerierne, er hvad jeg vil kalde en departemental Organisme. Ethvert Ministerium er inddeelt i visse Underafdelinger, som kaldes Departementer og derunder Contoirer. Den departementale Inddelings Natur er den, at hvert Departement skulde omfatte nogenlunde eensartede Gjenstande og bestyres

af en Chef, under den Forudsætning, at denne Chef, til en vis Grad idetmindste, forstod sig paa de forskjellige Grene, som vare ham underlagte; men, i en lille Stat, der ikke kan have noget overdrevent stort Regjeringsapparat, troer jeg er denne Methode urigtig. I den lille Stat stiller den objective Tilværelse de samme Forskjelligheder som i den store; Regjeringsgjenstandene ere ligesaa mangfoldige, de trænge sig op under Regjeringen i en ligesaa mangfoldigartet Skikkelse, og man vil da komme til een af to Ting, enten at maatte forøge Antallet af Departementerne, efter saadanne beslægtede Gjenstande, som skulle bestyres, eller ogsaa maa man holde Forskjellighederne i Contoirerne og lægge Contoirerne efter en vis vilkaarlig Deling ind under Departementscheferne og sige: den Departementschef kan have 7, den 5, for han kan overkomme at paasee, hvad der forekommer i de 7, og han i de 5; at Departementschefen skal forstaae sig paa de saa forskjelligartede Gjenstande, kan man ikke forlange; det er ikke muligt, især i Indenrigsministeriet; det har vilst sig slet ikke at kunne gaae an i Justitsministeriet, der har man maattet blande de besynderligste Ting sammen. I Indenrigsministeriet skulle vi see, hvor vanskeligt det er, naar vi lægge Mærke til de Fordringer, som udenfra gjøre sig mere og mere gjældende, støttede af Industrien, af Bygningsvæsenet, af Ingenieurvæsenet, — det er især Civilingenieurerne, som i dette Dieblis ere en erobrende Kaste — saa seer man, hvilke Krav der gjøres paa at ville see sig repræsenteret i Regjeringsmaskineriet ved Hjælp af sagkyndige Folk. Det vil derfor ikke være længe, førend man vil kræve i Indenrigsministeriet en Departementschef, som forstaaer Noget af disse Sager, Noget, man ikke hidtil har havt, men det kan ikke være anderledes; det vil blive anerkjendt som rigtigt, og derved vil man faae nok en Departementschefspost og Anledning til at lønne en Mand med 3,600 Rd. Det kan ikke nogen undslaae sig for at modtage, naar der blot er nogenlunde taalelig Anledning dertil. Bille vi altsaa undgaae disse Anledninger, skal man komme hen paa et nogenlunde naturligt Bestyrelsesystem, hvilken Vej skulle vi da gaae? I ethvert Regjeringsmaskineri, hvor